

Tarix boyu Azerbaycan məşhur səyyahların, dünyaca görkəmli şəxslərin marağını cəlb edib. Onlar ölkəmizin qədim, minilliklərə söykanan zəngin mədəniyyətini, coğrafi mövqeyini, gözəlliyini "Səfərnamə"lərində böyük vurğunluqla əks etdiriblər. Hələ XIII əsrin əvvəl-lərində flamand səyyahi, eyni zamanda rahib Vilhelm Rubruk Dərbəndə gəlmış və bu yerlərdə böyük bir şəhər salındığını göstərmüşdür. Maraqlıdır ki, I əsrə Domisian adlı Roma imperatorunun XII legionu Qobustanda olmuşdur. Qayaüstü yazıları da bunu deməyə əsas verir. 1858-ci ildə isə məşhur fransız yazılıcısı Aleksandr Duma öz qeydlərində Bakıda Yanar dağdan heyrətə gələ-rək gördüklerini qələmə almışdır.

Müasir dünyada turizm her bir ölkə üçün iqtisadiyyatın ən dinamik inkişaf edən sahələrində biri sayılır. Azerbaycanda da bu sahənin inkişafına ciddi diqqət göstərilməkdədir. Turizm artıq bütün dünyada ən gelirli sahələrdən birinə, geniş və sürətli inkişaf edən iqtisadi sektora çevrilib. Turizm sektorunun davamlı olaraq inkişaf etməsi və genişlənməsi bu sektorun sosial-iqtisadi təreqqidə əsas aparcı qüvvəyə çevirib. Bu, özünü yeni iş yerlərinin yaradılması, turizmle bağlı müəssisələrin və infrastrukturun qurulmasında göstərir. Müasir dövrə turistlərin Azerbaycana axını artıq kütłəvi hal alıb. Son illər vətənimiz turizm ölkəsinə çevrilib. Dünyanın dörd bir yanından buraya turistlər gəlir.

AZƏRTAC ənənəsinə sadıq qalaraq yəne də ölkəmizə gələn turistlərən müsahibələr alaraq onların təəssüratlarını oxucular-

la bölüşür. Budəfəki həmsəhbətlərimiz "Zakher Travel" turizm şirkətinin xətti ilə ölkəmizə gelmiş Misir vətəndaşlarıdır. Misirlə turistlərin Azerbaycana səfəri bu ölkənin "Abosamra Travel" şirkəti ilə bağlanmış müqavilə əsasında həyata keçirilir.

Yeri gəlmışkən, qeyd edək ki, avqustun 7-də ölkəmizə birbaşa charter reysi ilə Misirin Qahirə şəhərində ilk uçuş baş tutub. "PAS" hava yollarına məxsus təyyarələrlə reallaşdırılan ardıcıl charter uçuşlarının birinci Azərbaycanın Qəbələ hava limanında reallaşdırılıb. Bu səfərdə 70-ə yaxın turistin qonaqlanmasını və Azərbaycanın müxtəlif regionlarında gəzintisini təmin və təşkil edən "Zakher Travel" ölkəmizdə turizm sahəsinin inkişafı üçün mühüm istiqamətin başlanğıcını qoymuşdur. Misirdən birbaşa charter uçuşlar 7 istiqamət üzrə aparılacaq. Ümumiyyətlə, charter reysləri vasitəsilə Azerbaycana 600-dək misirlə turistin gələcəyi gözlənilir.

Qayıdaq Misirlə turistlərin təəssüratlarına. Onlarla görüşümüz müasirliklə qədimliyin qovuşduğu Bakının ən möhtəşəm tikililərindən biri sayılan Heydər Əliyev Mərkəzinin qarşısında, baş tutub. Misirlə turistlər qeyd edirdilər ki, bu fərqli arxitektura nümunəsi Azərbaycan paytaxtının mənzəresinə daha da gözəllik qatır. Onların fikrincə, binanın daxili və xarici görünüşünün bir-birini tamaamlaması diqqəti cəlb edən məqamlardandır.

Azerbaycanı ilk dəfədir ziyarət etdiyini söyləyən misirlə Abdəlaziz Etman burada ölməsindən məmənluqla danışır. Deyib ki, onun bura gelişinin əsas səbəbi hər iki ölkənin bir-birinə heç də uzaq olmayan məsafə-

"Azərbaycanda turizm böyük vüsətlə inkişaf edir"

Azerbaycan misirlə turistlərin gözü ilə

də yerləşməsi və son zamanlar Azerbaycanda turizmin böyük vüsətlə inkişaf etməsidir. Bakının təhlükəsiz, eyni zamanda, memarlıq baxımından cəlbedici bir şəhər olması, xalqımızın semimiyəti, insanperverliyi misirlə turistə olduqca xoş təsir bağışlayıb.

Bu səfərə çıxmazdan əvvəl Bakıda olan həmyerlilərindən ölkəmizlə bağlı xeyli məlumat öyrəndiyini söyləyən Hebatallah Fathy deyib: "Eşitdiyim xoş və maraqlı məlumatlar məni Azerbaycana gəlməyə həvəslen-dirdi. Gəldim və eşitdiklərimin hə-qiqət olduğunu gözlərimlə gör-düm. Burada insanların istiqanlılığı, qonaqpərvərliyinin şahidi oldum". H.Fathy Misir və Azerbaycan xalqları arasındaki bəzi oxşarlıqlardan da danışır. Bildirib ki, hər iki ölkənin xalqları eyni din - İslama ibadət edirlər. Bir-birinə qarşı həssas və qayğılaşdırırlar. Bu isə onların bir-birini anlmasına, başa düşməsinə imkan yaradır.

Yeri gəlmışkən, Azerbaycan kontekstində də ölkənin diversifikasiyası, regionların inkişafı üçün məhz turizm sənayesi həlli-dici əhəmiyyət kəsb edir. Turizmdə Azerbaycanın rəqabət imkanları çox yüksəkdir. Təbib sərvətlərimiz, rəngarəng iqlimizimiz, zəngin tarixi-mədəni irsimiz cəlbedici turizm məhsulu yaratmaq üçün mühüm zəmindir. Bununla bərabər, Azerbaycan dövləti turizm sahəsinin inkişafını iqtisadiyyatın qeyri-neft sektoru üzrə prioritet istiqamət elan edib. Son 10 il ərzində ölkədə turizmin təşviqi ilə bağlı görülen işlər, aparılan islahatlar, qəbul edilən dövlət proqramları, normativ-hüquqi bazanın təkmiləşdirilməsi bunu bir daha sübut edir. Bu tədbirlər nəticəsində Azerbaycanda turizm sənayesi yeni mərhələyə qədəm qoyub, ölkəmiz dünyada yeni turizm istiqaməti kimi tanınmağa başlayıb, beynəlxalq turizm bazarına integrasiya ilə bəi dənən şəkildə təmin olunur. Bu sahədəki ən mühüm yeniliklərdən biri də "ASAN Viza" sisteminin tətbiqidir. Məhz ölkəmizə turist axınıni sürətləndirən əsas məqamlardan biri də bu sistemlə bağlıdır.

Bakıya "ASAN Viza" ilə daxil olan Ahmed Abdelmoneim Azerbaycan hökumətinə turistlər üçün yaratdığı şəraitə görə təşəkkürünü bildirib. Qeyd edib ki, "ASAN Viza" sisteminin tətbiq edilmesi onun kimi minlərlə misirlə turistin Azerbaycana gələsini asan-

laşdırıb. O, Azerbaycana gəlməzdən əvvəl ölkəmiz haqqında internet üzərində məlumat toplayıb və ölkəmizin müstəqillik uğrunda apardığı mübarizədə böyük itkilərlə üzleşdiyini öyrənib. Ele bu səbəbdən de Bakının qədim abidələrini ziyaret etməklə yanaşı, Şəhidlər xiyabanına baş çekməyi özüne boric bilib.

Qahirədən olan Amr Abbeimohsen Qu-bani, Qəbələni və paytaxtimizi ziyarət edərək belə bir fikrə gəlib ki, Azerbaycanın təbəti və bölgələri özündə unikal olan xüsusiyyətləri cəmləşdirir. Turist, həmçinin burada Avropadan fərqli olaraq qiymətlərin aşağı olduğunu vurğulayıb. "Bu isə Misir vətə-

daşları üçün olduqca sərfəli və münasibdir", - deyə söyləyib.

Yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi, "Zakher Travel" turizm şirkəti Misir vətəndaşlarının ölkəmizə cəlb olunmasında xüsusi rol oynayır.

Sirkətin departament rəhbəri Ülvüyyə İsmayıllzadə deyib: "Misirdən Azerbaycana charter reysləri açılıb. Bu vaxta qədər 140 qonaq qarşılıqlı və dəha 600 turistin gəlisi-nə proqnoz verir. Misir bizim üçün yeni istiqamətdir. Bu qrupla biz artıq həmin istiqamətin başlanğıcını qoymuşdur. Hədəfimiz isə gələn qonaqların sayını artırmaqdır. Bizim qruplarda daha çox istirahət mərkəzlərinə gələn turistlər üstünlük təşkil edir. Yaxın zamanlarda isə konfransda iştirak etmək məqsədilə gələn qonaqlarımız da olacaq".

Ü.İsmayıllzadə onu da qeyd edib ki, Misir qrupları şirkətə fərqli bir istiqaməti də göstərdi. Bu onunla izah edildi ki, adətən Körəz ölkələrindən gələn əreblər dəha çox təbiətə üstünlük verirlər. Misirlər isə onlardan fərqli olaraq tarixi abidələrə, müzeylərə də məraq göstərirlər.

Azerbaycanda beynəlxalq statuslu hava limanlarının birindən aşağı büdcəli uçuşların təşkili turizmin inkişafı üçün olduqca böyük əhəmiyyət kəsb edir. Bildiyyiniz kimi, Kutaisi Beynəlxalq Hava limanı bu baxımdan yaxşı bir nümunədir və dünyanın bir çox yerdən uçuşlara ev sahibliyi edir. Məsələn,

keçən il Gürcüstana 8 milyon turist səfər edib. Bu rəqəm Gürcüstani Azerbaycana üçün prioritet turist mənbəyinə çevrilib. Tbilisidən Qazax sərhədimizə qədər olan məsafə təxminən 50 kilometrdir. Bu da Gürcüstanın məşhur istirahət bölgələrindən saylan Borjomi, Batumiye qədər olan məsafədən daha azdır. Bu, o deməkdir ki, Kutaisi Beynəlxalq Hava limanına enmiş turistləri ölkəmizə cəlb edə bilərik. Bunun üçün Qazax və Balakən sərhəd keçid-buraxılış məntəqələrinə "ASAN Viza" aparatlarının yerləş-

dirilməsi təmin edilməlidir. Əgər bu mümkün olarsa, turistlər sərhəd keçid-buraxılış məntəqələrində asanlaşdırılmış viza əldə edə bilər və ölkəmizə də turist axını daha da sürətlənər.

Turizm şirkətinin sözçüsü deyib ki, Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda 15 ölkənin vətəndaşlarına sadələşdirilmiş viza prosedurlarının tətbiqi bu sahədə böyük irəliləyişlərə səbəb olub. Yaxşı oları ki, sadələşdirilmiş viza rejimi quru sərhədlərimizdə də tətbiq edilsin. Əgər bu sistem quru sərhədlərimizdə də tətbiq edilərsə, nəticədə Gəncə, Göygöl, Qax, Şəki və digər bölgələrimizə turistlərin axını dəha da sürətlənər.

Bir sözə, səhəbet turizmin ölkə iqtisadiyyatının en dayanıqlı, effektiv və rəqabətə davamlı sahəsinə çevriləməsindən gedir. Son vaxtlar bu istiqamətlərdə müsbət dinamika güclənməkdədir. Hər il Azerbaycanda 25-50 yeni mehmanxana, hotel, motel və digər turist yerləşdirmə obyektiñin teməli qoyulur. Bundan başqa, iş adamlarında turizm sahəsinə böyük maraqlı yaranır. 10 il əvvəl ölkədə cəmi 32 turizm şirkəti vardısa, bu gün onların sayı 100-dən çoxdur. Dünya turistlərinin diqqətini Azerbaycana cəlb etmək üçün müxtəlif istiqamətlərdə fəal işlər görülür. Ölkənin turizm potensialını təbliğ etmək, yerli adət-ənənələri, milli mətbəxi, mədəni və tarixi irsi tanıtmaq məqsədilə kitablar, bukletlər, diskler hazırlanır və yayılır, dünya-nın müxtəlif televiziya kanallarında reklamlar nümayiş etdirilir, həyata keçirilən yeni la-yihələr barədə reklam və elanlar verilir, bu istiqamətdə internet imkanlarından geniş is-

tifadə olunur. İləbil ölkəyə gələn turistlərin sayı artır. Bu yüksək göstəricilər Dünya Turizm Təşkilatı tərəfindən də qeyd olunub. Bu, ölkəmizdə aparılan sosial-iqtisadi siyasetin nəticəsi olmaqla yanaşı, həm də dövlət tərəfindən turizm sahəsinə göstərilən diqqətin təzahürüdür. Bütün bunlar ümidi etməyə tam əsas verir ki, növbəti illərdə bu sahədə ugurlarımız daha da çox olacaqdır.